

Zakup sześciu rzeźb Alfonsa Karnego jest uzupełnieniem I i II etapu rozbudowy kolekcji artysty

Rzeźby te zostały zakupione w ramach programu „Rozbudowa kolekcji rzeźby Alfonsa Karnego w zbiorach Muzeum Podlaskiego w Białymstoku”, a zakup dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz Marszałka Województwa Podlaskiego.

Portret "Dzidka" to jedno z dzieł zrealizowanych w brązie w trakcie hitlerowskiej okupacji. Koszt odlewu pokrył prof. Jan Czochralski.

"Marynarz z Orła" wyrzeźbiony w granicie nawiązuje do historii polskiego okrętu z początków wojny z 1939 r.

Portrety Mikołaja Kopernika zrealizowane w granicie, a w szczególności w ceramice szklonej były formą artystycznego eksperymentu i twórczych poszukiwań. Umożliwiły niezależną działalność artystyczną i pominięcie głównego nurtu w sztuce jakim wówczas był socrealizm. Rzeźba przedstawiająca Jana Parandowskiego, zrealizowana w ceramice szklonej jest kontynuacją zainteresowań Karnego postacią tego wybitnego znawcy sztuki klasycznej. Przyjaźń z pisarzem i wiedza jaką artysta posiadał dzięki Parandowskiemu była główną inspiracją do przyjęcia sztuki klasycznej jako fundamentu jego artystycznej twórczości

1. Alfons Karny, DZIDEK ,odlew brązowy, wys. 55 cm, szer. 38 cm, gł.27 cm. Sygnowany A. Karny na prawym ramieniu. Stan zachowania: bardzo dobry. To portret o cechach monumentu, z wyraźnymi cechami stylistyki nowoczesnego klasycyzmu lat trzydziestych. Zygmunt Korzybski ps. Dzidek, żołnierz Szarych Szeregów, uczestnik zamachu na Franza Kutscherę , rozstrzelany przez Niemców w 1944 r. Bohater i legenda przedwojennej

Warszawy opisany w książce Stefana Wrońskiego zatytułowanej „Dzidek”.

2.A. Karny, Marynarz z Orła, granit, 1960, wym. 54 cm. x 30 cm. x 31 cm., brak sygnatury autora. Rzeźba pochodzi z początku lat sześćdziesiątych, z okresu w którym Karny realizował jeden motyw portretowy w różnych materiałach. Znane są realizacje w ceramice szklanej nawet z użyciem złota płatkowego. Dzieło to nosiło różne tytuły, faktycznie jest to portret marynarz z Floty Pińskiej.

3. A. Karny, Mikołaj Kopernik, granit, 1963, wym. 53 cm x 40 cm. x 40 cm. stan zachowania :bez uszkodzeń. Pochodzi z początku lat sześćdziesiątych, z okresu w którym Karny realizował jedną rzeźbę w różnych materiałach. Dzieło to znacznie odbiega od monumentalnego portretu Kopernika odkutego w różowym marmurze, które zostało ulokowane przed siedzibą ONZ w Nowym Jorku. Rzeźba w swoim klasycyzującym uproszczeniu i surowości formy, wskazuje na przynależność artysty do grupy rzeźbiarzy wywodzących się z pracowni Tadeusza Breyera

4.A. Karny, Mikołaj Kopernik, ceramika szklana, ok. 1972 r., wym. 47 cm c., x 37 cm. x 34 Stan zachowania :bez ubytków, brak sygnatury autora. Pochodzi z początku lat siedemdziesiątych, z okresu, kiedy Karny realizował rzeźbę w różnych materiałach. Jest przykładem dzieła wykonanego w ceramice szklanej. W innych zastosował polewy do której przygotowania użył srebra i złota płatkowego. Rzeźba w swoim klasycyzującym uproszczeniu i surowości formy, nawiązuje do breyerowskiej szkoły rzeźby.

5.A. Karny, Mikołaj Kopernik, ceramika szklana, ok. 1972 r. wym. 47 cm c., x 37 cm. x 34, brak sygnatury autora, pochodzi z początku lat siedemdziesiątych i podobnie jak poprzednia jest zrealizowana w ceramice szklanej. Różni ją jednak kolor i faktura wykorzystanej polewy. W szczególnie ważnych realizacjach np. portrecie I. J. Paderewskiego, rzeźbiarz zastosował polewy do której

przygotowania użył srebra i złota płatkowego. Rzeźba w swoim klasycyzującym uproszczeniu i surowości formy, nawiązuje do breyerowskiej szkoły rzeźby.

6. 6.A.Karny, Jan Parandowski, ceramika szklwiona, ok 1955 r. wym. 56 cm. x 40cm. 43 cm., sygnowana przy krawędzi podstawy A. Karny. Rzeźba powstała ok. 1955 r. Jeden z przedwojennych gipsów, przedstawiający pisarza zaginał w trakcie okupacji, a drugi jako pierwsze dzieło artysty wykonane po 1945 r. również został zniszczony w niewyjaśnionych okolicznościach. Zachowały się dwa portrety Parandowskiego. Jeden z nich jest zdeponowany w Muzeum Karnego. Rzeźba ta jako jedna z pierwszych otwiera etap w twórczości rzeźbiarza, który poszukując nowych form zaprzestał realizacji finezyjnych brązów i zaczął tworzyć dzieła w ceramice. Rzeźba w swoim klasycyzującym uproszczeniu i surowości formy, nawiązuje do breyerowskiej szkoły rzeźby.

źródło: Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku